

Klinisch Labo OLV Ziekenhuis

Klinisch Labo Campus Aalst

Moorselbaan 164
9300 Aalst
T. +32 (0)53 72 40 64
F. +32 (0)53 72 45 88

Klinisch Labo Campus Asse

Bloklaan 5
1730 Asse
T. +32 (0)2 300 60 42
F. +32 (0)2 300 65 00

Klinisch Labo Campus Ninove

Biezenstraat 2
9400 Ninove
T. +32 (0)54 31 20 65

www.olvz.be

In dit nummer

U doet het toch ook zonder?	1
Identificatie van een patiënt	1
Trombofilie screening	2

Interessante info

Op dinsdagnamiddag om 15h organiseert het laboratorium regelmatig wetenschappelijke kranen:

Dinsdag 10/01/2012

Management review

Sprekter: mr. Staf Van der Biest

Dinsdag 17/01/2012

QC in de hematologie

Sprekter: dr. Marieke Criel

Dinsdag 24/01/2012

Moleculaire diagnostiek

Sprekter: dr. sci. Anne Vankeerberghen

Dinsdag 31/01/2011

Urineculturen

Sprekter: apr. Deborah Steensels

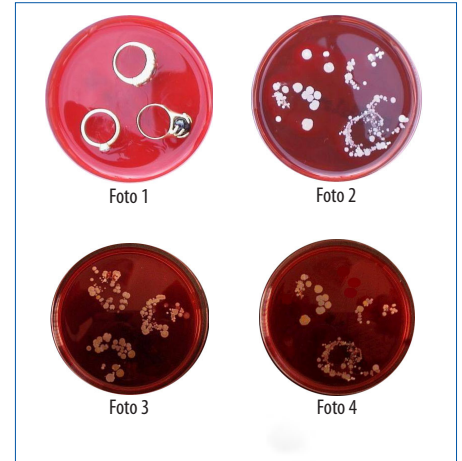
U doet het toch ook zonder?

Op 6 december 2011 werden de nationale cijfers van de 4^e Nationale Campagne Handhygiëne bekendgemaakt. Ons compliance cijfer voor de 5 indicaties samen is vergelijkbaar met de compliance die nationaal werd bekomen: de kaap van 70 % is overschreden, 75 % werd nog niet behaald.

Heel opvallend, en ook zorgwekkend, is dat de indicatie "vóór een invasieve handeling" het slechtst scoort wat betreft compliance. Deze indicatie is nochtans cruciaal om onze patiënten van zorginfecties te vrijwaren ...

Eén van de basisvereisten voor een goede handhygiëne zijn handen en polsen zonder juwelen. U kan geen doeltreffende handhygiëne uitvoeren wanneer u ringen of een polshorloge draagt. Onze huidflora, in het bijzonder stafylokokken, voelen zich thuis op dit vreemd materiaal en blijven hierop overleven ondanks het gebruik van zeep of handalcohol.

Om dit te demonstreren werden de ringen van een zorgverlener gekweekt (foto 1). De persoon in kwestie was ervan overtuigd dat de ringen geen probleem vormden tijdens de zorg, aangezien die mee werden ontsmet. Kweek toonde een rijkelijke groei van huidflora (foto 2). Na het wassen van de handen met water en zeep (foto 3), maar ook na het ontsmetten van de handen (foto 4), werden de ringen opnieuw gekweekt: de zeep en de handalcohol hadden nauwelijks effect.

Figuur 1. Kweek van ringen zonder wassen (2), na wassen (3) en na ontsmetten met alcohol (4)

Ziekenhuisinfecties zijn besmettelijk. Gedrag is dat ook ... ! Als u aandacht heeft voor deze basisvereiste, juwelenvrije handen en polsen tijdens de zorg, dan zal dit aanstekelijk werken voor de collega's rondom u. Laat ons hier een punt van maken in 2012!

dr. Kristien Van Vaerenbergh
labo Microbiologie en Ziekenhuishygiëne
T. 053 72 41 69

Identificatie van een patiënt

Een correct testresultaat begint met een correcte pre-analytische fase m.a.w. een correcte staalname, in de juiste testtubes, op het juiste moment en - uiteraard - bij de juiste patiënt!

Regelmatig ontvangen wij van de verpleegdiensten patiëntstalen waarvan de identificatie niet correct is.

Voorbeeld 1: Identificatie op het afgenomen staal stemt niet overeen met de patiëntgegevens op het aanvraagformulier.

Voorbeeld 2: Zowel op de staal als op het aanvraagformulier is een verkeerde patiëntklever geplakt.

Voorbeeld 3: Geen identificatie op het staal, maar enkel op het aanvraagformulier.

Voorbeeld 4: Niet leesbare identificatie op het staal en/of aanvraagformulier.

Een correcte identificatie is noodzakelijk voor de veiligheid van de patiënt.

Omdat een correcte identificatie noodzakelijk is voor de veiligheid van de patiënt, kunnen wij deze stalen niet analyseren of geen resultaten doorgeven.

Gezien het personeel van het laboratorium de identificatie niet kan corrigeren maar we toch zoveel mogelijk willen vermijden dat stalen verloren gaan, zullen wij in dergelijke gevallen de stalen samen met de aanvraag terugsturen naar de verpleegdienst zodat een correcte identificatie kan gebeuren. Indien er onzekerheid blijft, moetener nieuwe stalen - met correcte identificatie deze keer - worden afgenomen.

dr. Peter Meeus
laboratoriumdirecteur
T. 053 72 46 06

Verdere vragen en informatie:

Laboratorium OLV Ziekenhuis Aalst, 1ste verdieping
Editor: Lieve.Van.Hoovels@olvz-aalst.be
T. 053 72 47 91
<http://www.olvz.be/>

Trombofiliescreening

Trombofilie is een aangeboren of verworven verhoogde neiging tot het ontwikkelen van veneuze trombose. Momenteel bieden wij in het OLV Ziekenhuis Aalst de volgende testen aan: lupus anticoagulans en cardioline antistoffen, FVIII, proteïne C, proteïne S, antitrombine, APC resistentie en opsporen van de factor V Leiden mutatie, Factor II mutatie en nuchter homocysteïne. Om een meer gericht aanvragen van deze testen te bekomen willen we de aandacht vestigen op een aantal specifieke indicaties.

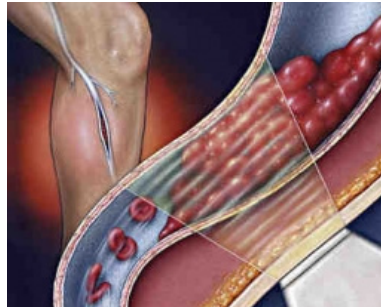
Screening naar een genetische vorm van trombofilie is aangewezen bij de volgende patiëntengroepen:

- Jonge patiënten (< 55 jaar) met een familiaal of recidiverend voorkomen van veneuze trombose of een veneuze trombose op een ongewone plaats.
- Vrouwen met een zwangerschapswens en een familiale voorgeschiedenis van recidiverende trombose.
- Vrouwen die orale anticonceptie willen starten en een familiale voorgeschiedenis van recidiverende trombose hebben.

De testen die hier best gebeuren zijn **proteïne C, proteïne S, antitrombine, APC resistentie** en opsporen van de **factor V Leiden mutatie** en **factor II mutatie**.

Bij vermoeden van het verworven antifosfolipiden syndroom (herhaaldelijke veneuze, arteriële of capillaire tromboses, herhaaldelijke zwangerschapscomplicaties) is het bepalen van **lupus anticoagulans** en **cardiolipine antistoffen** aangewezen. Beide testen dienen aangevraagd te worden want door de heterogeniteit van de antifosfolipiden antistoffen is vaak

slechts één van beide positief bij een antifosfolipidensyndroom. Bij vermoeden van het antifosfolipidensyndroom en negatieve testen voor lupus anticoagulans en cardioline antistoffen, dient dit aangevuld te worden met de bepaling voor **anti-beta-2-GPI antistoffen**. Echter wordt bij bepaling van anticardioline antistoffen en anti-beta-2-GPI antistoffen volgens de nomenclatuur slechts één van beide terugbetaald. Gelieve ons van een belangrijke klinische verdenking in te lichten, alvorens we de test voor anti-beta-2-GPI bepaling doorsturen.

Figuur 2. Screening naar trombofilie is aangewezen in specifieke patiëntengroepen

Een verhoogd nuchter homocysteïne is geassocieerd met het voorkomen van arteriële en veneuze trombose, maar waarschijnlijk is er geen causaal verband. Verschillende studies tonen geen associatie tussen mutaties in het MTHFR gen en veneuze trombose (*Naess et al. BJH 2008, Bezemer et al. Arch Intern Med 2007*). Er is in secundaire preventie geen reductie van arteriële en veneuze trombose onder vitamine B en foliumzuur suppletie (*Toole et al. JAMA 2004, Bønaa et al. NEJM 2006, Lonn et al. NEJM 2000, den Heijer et al. Blood*

2007). Het systematisch meten van nuchter homocysteïne bij een trombofiliescreening is niet duidelijk aangewezen, we zullen deze test dan ook op de volgende versie van de aanvraagbon niet meer bij de routine trombofiliescreening indelen. Homocysteïne kan ook worden gemeten na belasting met methionine, deze test blijkt echter geen meerwaarde te hebben ten opzichte van het meten van een nuchter homocysteïne. De orale methionine belasting zal dan ook niet meer worden uitgevoerd.

Er is een verband gelegd tussen het voorkomen van veneuze trombose en een factor VIII > 150 %. Ook hier gaat het waarschijnlijk niet om een causaal verband. Factor VIII stijgt in de acute fase (dus ook na trombose) en dosage is de eerste 6 maanden na een trombotisch event dus niet aangewezen. Ook deze bepaling zullen we bij de volgende versie van de aanvraagbon uit het trombofiliebilan schrappen.

dr. Elke Del Biondo
labo Hematologie
T. 053 72 87 92

dr. Els Bailleul
labo Hematologie
T. 053 72 48 91

Nieuwsberichten

Uitbreiding moleculaire detectie van SOA's

In het labo Moleculaire Biologie wordt *Chlamydia trachomatis* reeds geruime tijd opgespoord a.d.h.v. real time PCR. Vanaf december 2011 is deze test uitgebreid met een simultane detectie van *Neisseria gonorrhoeae*. Voor meer informatie: zie eerste labflap van 2012.

Prettige feestdagen en een spetterend 2012!